

Sygn. akt I ACa 110/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia SA Małgorzata Stanek

Sędziowie: SA Jacek Pasikowski

del. SSO Elżbieta Zalewska – Statuch (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Kamila Jarosińska

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2019 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa S. L.

przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej (...) Szpitalowi (...) (...)w Ł. (...) Szpitalowi (...) oraz (...) Spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 29 października 2018 r. sygn. akt I C 62/18

1. oddala apelację;

2. przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi wynagrodzenie adw. B. K. prowadzącej Kancelarię Adwokacką w Ł. w kwocie 6.642 (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa) zł brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu

w postępowaniu apelacyjnym;

3. zasądza od S. L. na rzecz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) Szpitala (...) (...)w Ł. (...) Szpitala (...) kwotę 4.050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;

4. zasądza od S. L. na rzecz (...) Spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 4.050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 110/19

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 października 2018 roku Sąd Okręgowy w Łodzi,

w sprawie o sygn. akt I C 62/18, z powództwa S. L. przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej (...) Szpitalowi (...)

(...)w Ł. (...) Szpitalowi (...) oraz (...) Spółce akcyjnej z siedzibą w W. o odszkodowanie i zadośćuczynienie oddalił powództwo, nie obciążył powoda kosztami procesu oraz nakazał wypłacić od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz adwokat B. K. kwotę 8 856 zł tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi S. L..

Rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia i wnioski:

Powód ma 80 lat. Od 2005 r. był leczony w Poradni Urologicznej Szpitala (...)

w Ł.. Przyczyną zgłoszenia były nasilające się dolegliwości pod postacią osłabienia strumienia moczu, częstomoczu dziennego i nocnego. Stwierdzono, że pacjent wymaga także leczenia psychiatrycznego ze względu na depresję. Leczenie farmakologiczne nie przyniosło skutków zaproponowano zatem pacjentowi zabieg - elektrosekcję przezcewkową stercza ((...)). Zabieg ten odbył się 13 kwietnia 2007 r. Potem powód był pod opieką poradni urologicznej, gdzie do 2011r. odbył 3 wizyty. Po zabiegu według zapisów w dokumentacji medycznej nie stwierdzono powikłań. Powód nie zgłaszał w tym czasie wystąpienia po zabiegu impotencji. Powód wyraził i podpisał dobrowolną zgodę na zabieg. W 2014 r. stwierdzono

u powoda guz skóry grzbietu, który wycięto w Szpitalu Wojewódzkim w B..

Powód zgłosił roszczenie szpitalowi w listopadzie 2017 r. Wcześniej nie zgłaszał roszczeń, bo lekarz powiedział, że ma czekać, że sam się wyleczy. Nadto ujawniły się u niego inne choroby dermatologiczne i onkologiczne. Uznał, że te sprawy są ważniejsze. Od 2011r.

w ogóle urologicznie się nie leczył, bo nie widział sensu, był też skołowany i nie miał zaufania do lekarzy. Obecnie poza zadośćuczynieniem domaga się 150.000zł odszkodowania

na konsultacje z innymi lekarzami. Pismem z 23 listopada 2017 r. szpital powiadomił powoda o przekazaniu roszczenia do ubezpieczyciela.

Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami prof. M. S. w wykonanych

u powoda po przyjęciu do pozwanego szpitala w dniu 10 kwietnia 2007 r., w badaniach stwierdzono prawidłową funkcję nerek, a stężenia elektrolitów oraz glukozy w surowicy

w normie. Jednak przepływ cewkowy moczu pomimo leczenia farmakologicznego pogorszył się i wynosił tylko 6,1 ml/sec oraz pojawiło się zaleganie moczu po mikcji > 100 ml moczu. Ultrasonografia układu moczowego wykazała prawidłową budowę nerek, pęcherz moczowy bez zmian patologicznych, gruczoł krokowy jednorodny o objętości około 20 cm³. Z powodu zalegania moczu i zagrożenia utraty funkcji nerek wykonano w dniu 13 kwietnia 2007 r. minimalnie inwazyjny zabieg przezcewkowy elektrosekcji gruczołu krokowego ((...)), dla poprawy odpływu moczu z pęcherza. Zabieg przeprowadzono bez żadnych powikłań wśród ani pooperacyjnych. Pacjenta wypisano 16 kwietnia 2017 r. w stanie dobrym z zaleceniem pobierania leków odkażających drogi moczowe (C.) i łagodzących objawy podrażnieniowe - (...) (O.). Po miesiącu pacjent zgłosił się na wizytę kontrolną. Zalecono kontynuowanie leczenia jak poprzednio. Następnie odbyły się jeszcze 3 wizyty. W 2010 r. wydano zaświadczenie dla POZ o kontynuacji profilaktyki łagodnego przerostu stercza. Kolejne dwie wizyty specjalistyczne u dr. R. B. wykazały zespół pęcherza nadreaktywnego, na co pacjent miał przepisane leki. Pobrane wyniki PSA w kierunku nowotworu stercza negatywne. Leki zmieniono z uwagi na objawy uczuleniowe. Od maja 2011 dalszych wizyt nie było. Przeprowadzony zabieg (...) ani leczenie farmakologiczne nie mogło spowodować u powoda impotencji, która występuje u 76-80% mężczyzn w wieku powoda. Decyzją z 8 grudnia 2017 r. zakład ubezpieczeń powiadomi powoda o braku podstaw do przyjęcia odpowiedzialności z uwagi na brak błędu medycznego w trakcie leczenia. Zabieg elektrosekcji stercza był wykonany prawidłowo, a dolegliwości są wynikiem przewlekłej choroby dolnych dróg moczowych, których leczenie zachowawcze i operacyjne nie było

w stanie wyleczyć i uwolnić od dolegliwości. Po reklamacji powoda pozwany (...) podtrzymał swoją decyzję. Pozwany (...) odpowiada za pozwany szpital w oparciu o zawartą umowę OC ZOZ numer polisy (...)

Sąd oddalił wnioski dowodowe powoda o powołanie biegłych urologa i seksuologa

na okoliczność czy istniała konieczność przeprowadzenia zabiegu przezcewkowej elektrosekcji gruczołu krokowego, czy była to jedyna możliwość leczenia, skutków jakie spowodowała, możliwości pogłębienia się częstomoczu, nokturii, związku zabiegu z wystąpieniem impotencji, stopnia wynikającego z tego uszczerbku na zdrowiu, a także dowód z zeznań świadka J. L. na okoliczność skutków zabiegu, w tym pogłębienia się częstomoczu, impotencji, zdrowia fizycznego i psychicznego, pogorszenia pożycia małżeńskiego uznając, że wobec podniesionego zarzutu przedawnienia przeprowadzanie tych dowodów jest bezprzedmiotowe, zaś twierdzenia co do wydłużenia okresu przedawnienia z uwagi na wystąpienie znamion przestępstwa jest całkowicie gołosłowne, nie oparte nawet na żadnych okolicznościach sprawy i przez 10 lat do 2017 r. w ogóle nie było przez powoda podnoszone.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo za nieuzasadnione z uwagi na skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia roszczenia w oparciu o przepis art. 442¹ § 1 zd. 1 kc.

Okoliczność ta została uznana przez Sąd za wystarczającą do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie.

Sąd zauważył, że powód wskazuje na przestępstwo pozbawienia go możliwości płodzenia, jednak w okolicznościach sprawy twierdzenie to jest całkowicie gołosłowne i podniesione tylko na użytek sprawy w związku z podniesionym przez pozwanych zarzutem przedawnienia. Powód nie kwestionuje także daty swojej wiedzy o szkodzie i podmiocie za nią odpowiedzialnym. Twierdzi jedynie, że zajął się leczeniem innych schorzeń oraz nie uważał aby jego roszczenie było przedawnione.

Sąd nie znalazł podstaw do nieuwzględnienia podniesionego zarzutu przedawnienia na podstawie art. 5 k.c. Po stronie powoda nie zachodzą żadne przesłanki uzasadniające przyczyny wieloletniego opóźnienia w dochodzeniu roszczeń wywodzonych z pozwu.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo wprost z uwagi na zarzut przedawnienia.

Z uwagi na wiek powoda, stan zdrowia i sytuację majątkową powoda, która uzasadniała częściowe zwolnienie od kosztów, a także poniesienie częściowej opłaty od pozwu Sąd nie obciążył go na podstawie art. 102 k.p.c. kosztami zastępstwa także po stronie (...). Pozwany szpital sam zrezygnował z tych kosztów.

Koszty zastępstwa prawnego powoda przez pełnomocnika z urzędu Sąd określił na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu - § 4 ust 1 i 3 w zw. z § 8 pkt 7 - 7200 zł netto i 8856zł brutto.

Z rozstrzygnięciem nie zgodził się powód, zaskarżając wyrok w całości w oparciu o zarzuty:

1/ naruszenia przepisów postępowania, mającego istotny wpływ na treść wyroku, a w szczególności przepisów artykułów:

- 217 § 1 i 227 kpc poprzez oddalenie jego wniosków dowodowych należycie uzasadnionych, nie będących wnioskami spóźnionymi, ani zmierzającymi do przedłużenia postępowania, a nadto istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a to dowodu z :
- opinii biegłego lekarza urologa - na okoliczność czy istniała konieczność przeprowadzenia zabiegu przezcewkowej elektrosekcji gruczołu krokowego u powoda S. L. i czy była to jedyna możliwość leczenia dolegliwości powoda, skutków jakie spowodował zabieg, możliwości pogłębienia się częstomoczu, nokturii, związku zabiegu z wystąpieniem impotencji u powoda, stopnia uszczerbku na zdrowiu, jakiego doznał powód wskutek zabiegu,

- opinii biegłego seksuologa - na okoliczność występowania u powoda impotencji oraz związku tej przypadłości z zabiegiem przezcewkowej elektrosekcji gruczołu krokowego,
- z zeznań świadka J. L., żony powoda, na okoliczność skutków jakie spowodował zabieg, pogłębienia się częstomoczu i nokturii u powoda na skutek zabiegu przezcewkowej elektrosekcji gruczołu krokowego, związku zabiegu z wystąpieniem impotencji u powoda, stanu zdrowia fizycznego i psychicznego powoda po zabiegu, rozmiaru cierpienia powoda, pogorzenia się pożycia małżeńskiego powoda po zabiegu, jako dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy - wskazania zdarzenia wywołującego szkodę i jej rozmiaru - co do której do której decyzji Sądu zostało złożone przez pełnomocnika powoda na rozprawie zastrzeżenie w trybie art. 162 k.p.c;

- art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną, a nie swobodną i wszechstronną ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie, a w szczególności dowodu z dokumentów w postaci dokumentacji medycznej powoda, ocenę i wnioskowanie z przeprowadzanych dowodów

w sposób sprzeczny z zasadami wiedzy i logicznego myślenia,

- art. 328 § 2 kpc poprzez nie zawarcie w uzasadnieniu wyroku wywodów, pozwalających na weryfikację stanowiska Sądu, zwłaszcza co do niepodzielonej przez Sąd

I instancji argumentacji co do popełnienia przestępstwa przez lekarzy przeprowadzających zabieg dnia 13 kwietnia 2007 r.;

21 sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, wyrażającą się między innymi w błędnym uznaniu, że niezgodne z zasadami sztuki lekarskiej przeprowadzenie zabiegu przezcewkowej elektrosekcji gruczołu krokowego przez lekarzy w SPZOZ (...) Szpitalu (...) (...) w Ł. (...) Szpitalu (...) nie stanowiło przestępstwa, wyczerpującego znamiona z art. 156 § 1 pkt 1 Kodeksu karnego;

3/ naruszenie prawa materialnego, a to:

- przepisów art. 444 § 1 i 445 § 1 kc poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające odmowie przyznania powodowi odszkodowania i zadośćuczynienia mimo istniejących ku temu przesłanek;
- przepisu art. 442¹ § 2 kc poprzez jego niezastosowanie z powodu uznania, że dochodzone pozwem roszczenie jest przedawnione, podczas gdy z przywołanego przepisu wynika, że jeżeli szkoda wynikła ze zbrodni lub występku roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda in solidum kwot dochodzonych pozwem, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania,

Powód wniósł również o dopuszczenie dowodu:

- z opinii biegłego lekarza urologa, na okoliczność czy istniała konieczność przeprowadzenia zabiegu przezcewkowej elektrosekcji gruczołu krokowego u powoda S. L. i czy była to jedyna możliwość leczenia dolegliwości powoda, skutków jakie spowodował zabieg, możliwości pogłębienia się częstomoczu, nokturii, związku zabiegu z wystąpieniem impotencji u powoda, stopnia uszczerbku na zdrowiu, jakiego doznał powód wskutek zabiegu,
- z opinii biegłego seksuologa - na okoliczność występowania u powoda impotencji oraz związku tej przypadłości z zabiegiem przezcewkowej elektrosekcji gruczołu krokowego,

- z zeznań świadka J. L., żony powoda, na okoliczność skutków jakie spowodował zabieg, pogłębienia się częstomoczu i nokturii u powoda na skutek zabiegu przezcewkowej elektrosekcji gruczołu krokowego, związku zabiegu z wystąpieniem impotencji o powoda, stanu zdrowia fizycznego i psychicznego powoda po zabiegu, rozmiaru cierpień powoda, pogorzenia się pożycia małżeńskiego powoda po zabiegu,

W odrębnych odpowiedziach na apelację pozwani wniesli o jej oddalenie i zasądzenie na rzecz każdego z nich od powoda kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja powoda jest nieuzasadniona.

Zarzuty apelacji nie podważają zasadności rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku. Sąd Okręgowy wyjaśnił z jakich przyczyn doszło do oddalenia powództwa. Kontrola instancyjna nie wykazała uchybień przepisom prawa materialnego oraz błędów dotyczących gromadzenia i oceny materiału dowodowego. Dokonane przez Sąd ustalenia faktyczne dotyczące okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy znajdują odzwierciedlenie w przytoczonych na ich poparcie dowodach, a ich prawna ocena oparta na logicznym rozumowaniu i zasadach doświadczenia życiowego zasługuje na jednoznaczną aprobatę.

Sąd ustalenia te oraz wyprowadzone na ich podstawie wnioski prawne Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne.

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów apelacji w pierwszej kolejności wskazać należy, iż dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. nie wystarcza twierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu strony skarżącej nie odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest bowiem wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie Sądu w tym zakresie. W szczególności strona skarżąca powinna wskazać, jakie kryteria oceny naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłuszne im je przyznając, zwłaszcza w kontekście wskazywanej przez Sąd podstawy oddalenia powództwa.

Dlatego też w okolicznościach tej sprawy skuteczne odwołanie się przez apelującego do zarzutu naruszenia tej normy, a co za tym idzie zarzutu podważającego oparte na negowanej ocenie ustalenia faktyczne prowadzące do uznania roszczenia za przedawnione, wymagało od strony wykazania, w odniesieniu do jakich zindywidualizowanych dowodów dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny nie da się pogodzić czy to z zasadami doświadczenia życiowego czy logicznego rozumowania albo też wskazania z jakich powodów nie powinna ona zostać zaakceptowana w toku instancji poprzez odwołanie się do reguł procesowych, w tym tych, dotyczących określenia rangi poszczególnych dowodów dla poczynienia na ich podstawie ustaleń doniosłych dla rozstrzygnięcia. (zobacz: orzeczenie Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2001 r., sygn. IV CKN 970/00 i z 6 lipca 2005, sygn. III CK 3/05, za zabiorem Lex nr 52753 i 180925).

Apelacja takich wywodów nie zawiera zatem w odniesieniu do powyższego wskazać należy, iż argumentacja skarżącego, powołana w apelacji dla uzasadnienia zarzutu uchybienia art. 233 kpc, nie spełnia wymagania polemiki merytorycznej.

Ponadto w ocenie sądu drugiej instancji podkreślenia wymaga to, że obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodził roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c.) i wskazanie dowodów, których przeprowadzenie potwierdzało zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c.). Tylko w ten sposób wskazane przez powoda okoliczności faktyczne, uzasadniające żądanie, pozwalają na określenie podstawy prawnej, na której opiera się roszczenie powoda oraz reżimu odpowiedzialności pozwanego, a tym samym na zakreślenie ram sporu i kognicji sądu. Wskazane okoliczności faktyczne roszczenia są bowiem podstawą faktyczną uzasadniającą zastosowanie abstrakcyjnej normy prawnej,

a proces stosowania przez sąd prawa polega na porównaniu ustalonego stanu faktycznego ze stanem faktycznym podanym w hipotezie określonej normy prawnej, tj. na subsumcji stanu faktycznego sprawy pod określony przepis prawa. Jest to konieczne w celu podjęcia przez pozwanego stosownej obrony oraz w celu zakreślenia przez sąd granic rozstrzygnięcia sprawy. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010r., V CZ 10/10, niepubl., Lex nr 784218, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2009r., VCSK180/09, niepubl., Lex nr 551156).

Sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego badania wszelkich możliwych okoliczności sprawy oraz nie jest zobowiązany do zarządzania dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Nie ma też obowiązku przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29 grudnia 2003 r., sygn. akt I ACa 1457/03, OSA 2005/3/12; wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/poz. 76 wraz z glosą aprobowaną A. Z., Palestra 1998/1-2/204).

W okolicznościach sprawy podkreślenia wymaga, iż po podniesieniu przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia dla powoda został ustanowiony pełnomocnik z urzędu, który nie doprecyzowywał już faktów na których powód opierał swoje roszczenie a jedynie wywiódł o konieczności zastosowania w sprawie 20 - letniego terminu przedawnienia na podstawie

art. 442¹ § 2 kc w związku z tym, że przeprowadzenie zabiegu doprowadziło do pozbawienia powoda możliwości płodzenia, wyczerpującego dyspozycję art. 156 § 1 pkt 1 kk. Także w tym zakresie pełnomocnik nie uzupełnił twierdzeń pozwu o doprecyzowanie okoliczności na których powód to przekonanie opierał.

Tymczasem Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 29 października 2013 r.

(III CZP 50/13, OSNC 2014/4/35) zwrócił uwagę, iż nie można domniemywać popełnienia przestępstwa, jeżeli konsekwencją jest znaczne wydłużenie terminu przedawnienia wynikających z niego roszczeń odszkodowawczych. Nie można też tracić z pola widzenia, że ciężar wykazania, iż szkoda powoda wynikała ze zbrodni lub występku, spoczywa na powodzie. Tylko udowodnienie tej okoliczności może prowadzić do zastosowania dłuższego terminu przedawnienia roszczeń, o jakim mowa w art. 442¹ § 2 k.c.

Analizując zatem przedstawiony materiał dowodowy w kontekście zarzutów apelacji sąd drugiej instancji wskazuje, iż powód, korzystający z pomocy profesjonalnego pełnomocnika, zaniechał wskazania w oparciu o jaki dowód wywodzi istnienie związku przyczynowego między sposobem przeprowadzenia zabiegu przezcewkowej elektrosekcji gruczołu krokowego w dniu 13 kwietnia 2007 roku, a wystąpieniem impotencji w rozumieniu wyczerpującym znamiona przestępstwa określonego w art. 156 § 1 pkt 1 kk.

Powód okoliczności tej nie wykazał, gdyż żaden z wnioskowanych przez niego dowodów z opinii biegłych z zakresu urologii czy seksuologii do powyższej kwestii się nie odnosił. W sprawie brak było natomiast podstaw do działania z urzędu, a w szczególności dopuszczania dowodów z urzędu czy nawet przejawiania inicjatywy dowodowej przez sąd pierwszej instancji. Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy i charakter zgłoszonego roszczenia, a także wskazany już fakt korzystania z pomocy pełnomocnika wykluczał konieczność, a nawet możliwość ingerencji Sądu, gdyż godziłoby to w sposób nieuprawniony w zasadę kontrydiktoryjności, a także zasadę rozkładu ciężaru dowodu.

Powód w ogóle uchylił się od wskazania w oparciu o jaki materiał dowodowy Sąd Okręgowy powinien przyjąć, że w dacie poddania się zabiegowi posiadał zdolności rozrodcze w postaci możliwości wytwarzania plemników zdolnych do zapłodnienia kobiety

i że zachowanie pozwanego szpitala wyczerpywało podmiotowe i przedmiotowe znamiona przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 1 kk, doprowadzając do skutku w postaci utraty tejże zdolności płodzenia, gdyż w treści pozwu okoliczności te w ogóle nie były podnoszone i nie wynikają one również z uzasadnienia zarzutu apelacji.

Brak odniesienia się Sądu Okręgowego do powyższych kwestii nie stanowi zatem o naruszeniu art. 328 § 2 kpc, zwłaszcza w kontekście ukształtowanego stanowiska Sądu Najwyższego, wypracowanego na tle wykładni tego przepisu, zgodnie z którym skuteczne postawienie zarzutu jego naruszenia jest tylko wówczas trafne, gdy pisemne motywy orzeczenia poddanego kontroli instancyjnej są, w zakresie konstrukcji tak wewnętrznie wadliwe, iż uniemożliwia to dokonanie tej kontroli przez Sąd II instancji.

Nieco inaczej rzecz ujmując zarzut ten jest usprawiedliwiony wtedy, gdy lektura uzasadnienia orzeczenia nie pozwala, wobec jego zupełnie zasadniczych wad, w ramach rozpoznawania środka odwoławczego na stwierdzenie czy prawo materialne i procesowe zostały przez Sąd niższej instancji zastosowane prawidłowo. (por. bliżej w tej kwestii, powołany jedynie przykładowo judykat Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2003r, sygn. IV CKN 1862/00, powołany za zbiorem Lex nr 109420 oraz uwagi J. Krajewskiego w : Kodeks postępowania cywilnego - komentarz pod redakcją J. Jodłowskiego i K. Piaseckiego t. 2 s. 537). Uzasadnienie Sądu Okręgowego takiej wady nie posiada, zatem zarzut ten należy odeprzeć.

Apelujący uchylił się również od wskazania okoliczności, które w jego ocenie miałyby uzasadniać odstąpienie od ścisłego respektowania zasady kontrydiktoryjności i podjęcia działania za stronę powodową w jej interesie procesowym z uchybieniem zasadzie bezstronności sądu, zwłaszcza, iż możliwość dopuszczenia przez sąd dowodu niewskazanego przez strony oznacza uprawnienie, a nie obowiązek sądu. Także treść art. 316 § 1 kpc nie może być rozumiana jako zobowiązanie sądów obu instancji do badania z urzędu, czy „sprawa jest dostatecznie wyjaśniona do stanowczego rozstrzygnięcia” (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1997r. II CKN 285/97, OSNC 1998/5/89).

Z tej przyczyny na etapie postępowania apelacyjnego nie zachodziła konieczność uwzględnienia wniosków o przeprowadzenie dowodów wskazanych w apelacji.

Sąd drugiej instancji oddalił je na podstawie art., 381 kpc ze względu na zakreśloną w apelacji tezę dowodową, nieprzydatną do rozstrzygnięcia zasadniczej kwestii, tamującej możliwość rozpoznania roszczenia powoda, a mianowicie wykazania, że doszło do popełnienia przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 1 k.k., wskutek czego doszło do wadliwego niezastosowania norm prawa materialnego w postaci art. 442¹ § 2 k.c.

Bez znaczenia dla oceny wpływu okresu przedawnienia w niniejszej sprawie są powoływane przez powoda okoliczności, jakoby był zapewniany przez lekarzy specjalistów u których podejmował leczenie, że następstwa zabiegu z czasem przeminą lub że nie mają związku z zabiegiem z 2007 roku. Sama tylko nieświadomość powoda w zakresie przysługujących mu uprawnień nie może niweczyć skutków wpływu okresu przedawnienia, skoro w tym okresie powód nie doznawał żadnych obiektywnych ograniczeń w możliwości dochodzenia przysługujących mu roszczeń. Nie sposób więc uznać podniesienia przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa w rozumieniu art. 5 kc.

Nie zachodzą też w sprawie żadne, wyjątkowe okoliczności, by można było zarzutu przedawnienia nie uwzględnić. Przepis art.5 k.c. powinien być stosowany rygorystycznie i nie może, wyłączwszy sytuacje wyjątkowe, stanowić podstawy do korygowania skutków zaniedbań, których dopuściła się strona, prowadzących do przedawnienia roszczenia. Skorzystanie z uprawnienia podniesienia zarzutu przedawnienia jest działaniem w granicach prawa, z reguły świadczącym o realizacji służącego dłużnikowi prawa podmiotowego.

Brak możliwości oceny zachowania pozwanego szpitala jako występku, uniemożliwia zakwalifikowanie szkody majątkowej i niemajątkowej powoda jako wyniku przestępstwa, co wobec podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia wyłącza możliwość dochodzenia kompensaty przed sądem.

Podnieść należy, iż skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia jest wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie (zob. uchwała SN, Izba Cywilna, z dnia 17 lutego 2006 r. III CZP 84/05, Lex nr 171726).

Dlatego też bezprzedmiotowe stało się rozważanie pozostałych zarzutów apelacji związanych z merytorycznym rozstrzygnięciem sprawy.

Wobec braku uzasadnionych zarzutów wniesiona przez powoda apelacja podlegała oddaleniu na mocy art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na zasadzie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., przyznając każdemu z pozwanych połowę należnych im kosztów zastępstwa prawnego pozwanych w wysokościach wynikających z § 2 pkt 7 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku

w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265)

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do całkowitego zwolnienia powoda z obowiązku zwrotu pozwany poniesionych kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu prowadzonym przed tym Sądem. Powód, decydując się na wniesienie apelacji, znał już motywy, które legły u podstaw oddalenia jego powództwa i korzystając z pomocy pełnomocnika, powinien dokonać oceny zasadności apelacji i ewentualnego ryzyka związanego z koniecznością poniesienia kosztów postępowania, w sytuacji, gdyby nie została ona uwzględniona.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1983 r. – Prawo o adwokaturze sąd przyznał od Skarbu Państwa adw. B. K. wynagrodzenie za pomoc prawną świadczoną powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, ustalając jego wysokość w stawce minimalnej określonej stosownie do przepisów § 8 pkt 7 w związku z § 16 ust. 1 pkt 2 i § 4 ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2019.18).